

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан педагогічного факультету

Олефіренко Т.О.

«31» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
освітньої програми Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 012 Дошкільна освіта
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Шифр за навчальним планом П05

Київ 2023

Робоча програма розроблена на підставі наскрізної програми практики, затвердженої на засіданні Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова «27» червня 2023 року, протокол №8.

Розробники програми:

Шулигіна Р.А., доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти.

Довбня С.О., доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти.

Козак Т.В., доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти.

Затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти «28» серпня 2023 р., протокол №1.

Завідувач кафедри

Цветкова Г.Г.

I. Опис виробничої практики дитина в різних видах діяльності в ЗДО

	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	4	4
Семестр	7	7
Кількість тижнів	9	9
Кількість кредитів	13,5	13,5
Загальна кількість годин	270	270

Види контролю: диференційований залік

II. Мета та завдання виробничої практики дитина в різних видах діяльності в ЗДО

Мета практики: формування професійної компетентності майбутніх вихователів шляхом закріплення умінь та навичок організації освітнього процесу дітей дошкільного віку; розвиток творчого, дослідницького потенціалу студентів, розширення досвіду ефективного використання інноваційних педагогічних технологій; виховання у студентів любові до педагогічної професії та бажання самореалізуватись в ній.

Завдання практики:

✓ навчити визначати конкретні освітні завдання, планувати зміст роботи, цілеспрямовано добирати методи, засоби, прийоми та форми організації освітнього процесу, прогнозувати результати їх застосування, враховуючи динаміку індивідуального розвитку кожної окремої дитини і всіх дітей групи;

✓ розвивати у студента-практиканта уміння педагогічно супроводжувати різні види діяльності дітей, створювати комфортні умови для цікавої, змістовної життєдіяльності дітей в закладах дошкільної освіти;

✓ удосконалювати навички підбирати різноманітні методи та прийоми, спрямовані на творче розв'язання завдань щодо формування компетентностей дітей в сучасних умовах, визначати результативність проведеної роботи та вносити необхідні корективи у власну педагогічну діяльність;

✓ удосконалювати уміння проектувати та планувати освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу, визначати його результативність та вносити необхідні корективи у власну педагогічну діяльність.

Бази проведення практики. Заклади дошкільної освіти різного типу і форм власності, Центри розвитку дітей, навчально-виховні комплекси тощо (згідно Угод).

Особливості організації практики. Організацію практики забезпечують загальні керівники практики, науково-педагогічні працівники випускової кафедри, відповідальні від баз практики – директори ЗДО різних типів та форм власності.

Результати організації і проведення навчальної педагогічної практики обговорюються на засіданнях випускової кафедри. По її завершенню, всі відгуки та доцільні пропозиції студентів враховуються під час щорічного оновлення змісту робочої програми та організації практики у подальшому.

Студенти *заочної форми навчання* проходять навчальну педагогічну практику за місцем працевлаштування (проживання) і подають відповідні документи з місця роботи та звітну документацію установленої форми для зарахування практики.

Методичне забезпечення виробничої педагогічної практики. Практика забезпечена відповідними методичними матеріалами: робоча програма, щоденник практики, методичні рекомендації з практичної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої школи.

Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Програмовані результати	Компетентності
1.	ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
2.	ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.	КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3.	ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.	КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).
4.	ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.	КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

2. Програма виробничої практики дитина в різних видах діяльності в закладах дошкільної освіти

Зміст виробничої практики

На початку практики здобувачі здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої школи отримують інструктаж з охорони праці, наказ керівника закладу вищої освіти про проведення практики, інструкцію щодо тривалості робочого часу здобувачів вищої освіти на практиці, обов'язки студентів-практикантів, щоденник практики тощо.

Основні обов'язки здобувачів вищої освіти під час проходження практики:

- обов'язкова участь у настановчій конференції з практики;
- своєчасне прибуття до місця проходження практики;
- чітке дотримання вимог щодо правил охорони праці й техніки безпеки;

- складання календарного графіку проходження практики.

Модуль перший. Ознайомчий етап практики

(перший тиждень)

Завдання:

1. Вивчення особливостей організації освітнього процесу в різних вікових групах.
2. Одне спостереження за роботою вихователя під час організації різних видів діяльності дітей дошкільного віку (ігрової; рухової; природничої; предметної; образотворчої, музичної, театральної, літературної; сенсорно-пізнавальної, математичної; мовленнєвої; соціокультурної тощо) з подальшим аналізом за схемою (див. додаток А).
3. Вивчення особливостей взаємодії закладу дошкільної освіти з родинами дітей, як учасниками освітнього процесу.
4. Розподіл студентів для проходження виробничої педагогічної практики в ЗДО (по 2 особи).
5. Складання календарного графіку проходження практики (див. щоденник практики).

Модуль другий. Підготовчий етап педагогічної діяльності

(другий-третій тиждень)

Завдання:

1. Розробка календарного планування освітньої роботи з дітьми в ЗДО на період практики (див. додаток Б).
2. Підготовка студентом-практикантом до самостійного проведення фрагментів організації життєдіяльності дітей **у першу половину дня** (ранкова гімнастика/організація рухової активності/ підготовки до заняття/ фрагменту заняття (організація дітей, ігрова ситуація тощо) або **другу половину дня** (гімнастика після сну/самостійна художня діяльність: художньо-літературна, мовна, музична, театральна-ігрова, образотворча діяльність/ прогулянка) (фрагмент організації життєдіяльності дітей за вибором студента).
3. Підготовка студентом-практикантом одного виду заняття: тематичного/ комплексного/ комбінованого/ інтегрованого/ нетрадиційного (міні-заняття, заняття-мандрівка, заняття-сюрприз, заняття-казка, заняття-пошук, заняття-відкриття, заняття-вікторина, фізкультурно-оздоровчі заняття), (вид заняття за вибором студента).
4. Підготовка запитань до бліц-інтерв'ю з батьками на тему: «Формування в батьків віри в можливості дитини».
5. Підготовка сценарію до проведення лялькової вистави за мотивами сучасних українських казок для дітей дошкільного віку.

Модуль третій. Етап активної педагогічної діяльності

(четвертий-п'ятий тиждень)

Завдання:

1. Самостійне проведення студентом-практикантом фрагментів організації життєдіяльності дітей **у першу половину дня** (ранкова гімнастика/організація рухової активності/ підготовки до заняття/ фрагменту заняття (організація дітей, ігрова ситуація тощо) або **другу половину дня** (гімнастика після сну/самостійна художня діяльність: художньо-літературна, мовна, музична, театральна-ігрова, образотворча діяльність/ прогулянка) (фрагмент організації життєдіяльності дітей за вибором студента).
2. Самостійне проведення студентом-практикантом одного виду заняття: тематичного/ комплексного/ комбінованого/ інтегрованого/ нетрадиційного (міні-заняття, заняття-мандрівка, заняття-сюрприз, заняття-казка, заняття-пошук, заняття-відкриття, заняття-вікторина, фізкультурно-оздоровчі заняття), (вид заняття за вибором студента).
3. Проведення студентом-практикантом **бліц-інтерв'ю з батьками** на тему: «Формування в батьків віри в можливості дитини». (див. додаток Д). З протоколом обговорення, завереним підписом керівника і печаткою закладу

4. Проведення студентом-практикантом сценарію до проведення лялькової вистави за мотивами сучасних українських казок для дітей дошкільного віку (див. додаток Ж).

Модуль четвертий. Етап активної педагогічної діяльності (шостий, сьомий, восьмий тиждень)

Завдання:

1. Підготовка та проведення студентом-практикантом *одну залікову гру* (ігри-квести, сюжетно-рольова гра, конструктивно-будівельна гра, театралізована гра, дидактична гра, рухлива гра, інтелектуальна гра, народна тощо). (див. додаток З). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

2. Підготовка та проведення студентом-практикантом *двох залікових занять* з розділу чинних Освітніх програм України (вид заняття за вибором студента). (див. додаток В). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

3. Підготовка та проведення студентами-практикантами *одної залікової прогулянки* у першу або другу половину дня (спортивні ігри та вправи, індивідуальна робота з різних розділів програми, екскурсії, прогулянки, самостійна рухова діяльність дітей тощо). (див. додаток К). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

Модуль п'ятий. Підсумковий етап практики (дев'ятий тиждень)

Завдання:

1. Підготовка та проведення студентом-практикантом *свято або розваги* для дітей дошкільного віку із залученням батьків дітей (див. додаток М). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

2. Самоаналіз та аналіз педагогічної діяльності студентів-практикантів.

3. Підготовка звітної документації виробничої педагогічної практики. Консультування керівника практики.

4. Підведення підсумків практики разом з педагогічним колективом ЗДО.

5. Підготовка до звітування. Презентація та захист результатів проходження практики на звітній конференції факультету з використанням мультимедійних засобів (слайди, фото, відео).

4. Форми та методи контролю

Форми поточного контролю: індивідуальна, групова, комбінована.

Зокрема: контроль ведення щоденника практики та поточної документації; перевірка активності студентів під час здійснення педагогічної діяльності на посаді вихователя; аналіз проведення та взаємне відвідування відкритих залікових заходів та участь у їх обговоренні; контроль за дотриманням організаційних вимог проходження практики тощо.

Форма підсумкового контролю: Заліки (диференційований).

Методи: усного, письмового контролю та самоконтролю.

Індивідуальне опитування, співбесіда, аналіз діяльності, звіт, самоаналіз.

5. Вимоги до звітної документації

1. Складання календарного графіку проходження практики (щоденник практики).

2. Спостереження за роботою вихователя під час організації різних видів діяльності дітей дошкільного віку (ігрової; рухової; природничої; предметної; образотворчої, музичної, театральної, літературної; сенсорно-пізнавальної, математичної; мовленнєвої; соціокультурної тощо) з подальшим аналізом за схемою.

3. Розробка календарного планування освітньої роботи з дітьми в ЗДО на період практики.

4. Проведення студентом-практикантом бліц-інтерв'ю з батьками на тему: «Формування в батьків віри в можливості дитини». З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

5. Проведення студентом-практикантом сценарію до проведення лялькової вистави за мотивами сучасних українських казок для дітей дошкільного віку.

6. Проведення студентом-практикантом одну залікову гру (ігри-квести, сюжетно-рольова гра, конструктивно-будівельна гра, театралізована гра, дидактична гра, рухлива гра, інтелектуальна гра, народна тощо). (див. додаток З). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

7. Підготовка та проведення студентом-практикантом двох залікових занять з розділу чинних Освітніх програм України (вид заняття за вибором студента). (див. додаток В). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

8. Підготовка та проведення студентами-практикантами одної залікової прогулянки у першу або другу половину дня (спортивні ігри та вправи, індивідуальна робота з різних розділів програми, екскурсії, прогулянки, самостійна рухова діяльність дітей тощо). (див. додаток К). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

9. Підготовка та проведення студентом-практикантом свято або розваги для дітей дошкільного віку із залученням батьків дітей. (див додаток М). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

10. Ведення щоденника.

11. Презентація та захист результатів проходження практики на звітній конференції факультету з використанням мультимедійних засобів (слайди, фото, відео).

6. Розподіл балів, які отримують студенти

№ з/п	Вид діяльності студента-практиканта	Термін виконання	Кількість балів
1.	Вивчення особливостей організації освітнього процесу в різних вікових групах.	Перший тиждень	0-5
2.	Складання календарного графіку проходження практики.	Перший тиждень	0-5
3.	Спостереження за роботою вихователя під час організації різних видів діяльності дітей дошкільного віку (ігрової; рухової; природничої; предметної; образотворчої, музичної, театральної, літературної; сенсорно-пізнавальної, математичної; мовленнєвої; соціокультурної тощо) з подальшим аналізом за схемою.	Перший тиждень	0-5
4.	Розробка календарного планування освітньої роботи з дітьми в ЗДО на період практики.	Другий-третій тиждень	0-5
5.	Проведення студентом-практикантом бліц-інтерв'ю з батьками на тему: «Формування в батьків віри в можливості дитини». З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.	Четвертий тиждень	0-5
6.	Проведення студентом-практикантом сценарію до проведення лялькової	П'ятий тиждень	0-5

	вистави за мотивами сучасних українських казок для дітей дошкільного віку.		
7.	Проведення студентом-практикантом <i>одну залікову гру</i> (ігри-квести, сюжетно-рольова гра, конструктивно-будівельна гра, театралізована гра, дидактична гра, рухлива гра, інтелектуальна гра, народна тощо) (див. додаток З). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.	Шостий-сьомий тиждень	0-10
8.	Підготовка та проведення студентом-практикантом <i>двох залікових занять</i> з розділу чинних Освітніх програм України (вид заняття за вибором студента) (див. додаток В). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.	Шостий-сьомий тиждень	0-15
9.	Підготовка та проведення студентами-практикантами <i>одної залікової прогулянки</i> у першу або другу половину дня (спортивні ігри та вправи, індивідуальна робота з різних розділів програми, екскурсії, прогулянки, самостійна рухова діяльність дітей тощо) (див. додаток К). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.	Шостий-сьомий тиждень	0-10
10.	Підготовка та проведення студентом-практикантом свято або розваги для дітей дошкільного віку із залученням батьків дітей. (див додаток М). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.	Дев'ятий тиждень	0-15
11.	Ведення щоденника.	Упродовж практики	0-10
12.	Презентація та захист результатів проходження практики на звітній конференції факультету з використанням мультимедійних засобів (слайди, фото, відео).	Звітна конференція	0-10
Разом:			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Теоретичні й практичні досягнення студентів-практикантів оцінюються за модульно-рейтинговою системою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного проходження практики	не зараховано з можливістю повторного проходження практики
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики	не зараховано з обов'язковим повторним проходженням практики

7. Методичні рекомендації

Виробнича практика студентів організовується відповідно до навчального плану спеціальності у терміни, встановлені графіком проведення практик в університеті, на факультеті. Закріплення студентів за базами практики та призначення керівників практики здійснюється за наказом ректора. Студенти денної форми навчання, як виняток, з поважних причин можуть направлятися на педагогічну практику в ЗДО за місцем працевлаштування (за наявності довідки про працевлаштування та заяви студента засвідченою підписом декана факультету).

Тривалість робочої зміни практиканта становить не менше шести годин.

На початку проходження практики студенти зобов'язані пройти інструктаж з техніки безпеки та пожежної безпеки, ознайомитись з робочим місцем; під час роботи неухильно дотримуватись правил внутрішнього розпорядку освітньої установи – бази практики. На весь період практики в ЗДО студенту призначається вихователь-наставник, який координує його дії, визначає ступінь готовності до самостійної педагогічної діяльності студента-практиканта на посаді вихователя, надає консультативну допомогу та бере участь в оцінюванні практичної підготовки студентів.

Результативність своєї практичної діяльності студенти засвідчують підготовкою пакету обов'язкової звітної документації.

1. *Щоденник практики* є обов'язковим документом практиканта. Записи до нього вносяться від руки, щодня, з дотриманням норм ділового мовлення, відповідно до запланованих заходів, здобутих результатів під час педагогічної діяльності. Зазначається їх стислий аналіз, відмічаються труднощі, складні педагогічні ситуації та шляхи їх вирішення.

2. *Календарний графік проходження практики* (складова щоденника) проходження практики студенти складають до кінця першого тижня, де зазначається не менше трьох завдань на кожен день. Він обов'язково узгоджується з керівниками від бази практики та фахової кафедри. На підставі аналізу запланованих і поетапно виконуваних практикантами завдань, в календарному графіку практики ставиться відповідна позначка: виконано / частково виконано / не виконано / перенесено і виконано.

Пакет звітних матеріалів доповнюється іншими формами документації, зокрема:

3. Спостереження за роботою вихователя під час організації різних видів діяльності дітей дошкільного віку (ігрової; рухової; природничої; предметної; образотворчої, музичної, театральної, літературної; сенсорно-пізнавальної, математичної; мовленнєвої; соціокультурної тощо) з подальшим аналізом за схемою.

4. Розробка календарного планування освітньої роботи з дітьми в ЗДО на період практики.

5. Проведення студентом-практикантом бліц-інтерв'ю з батьками на тему: «Формування в батьків віри в можливості дитини». З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

6. Проведення студентом-практикантом сценарію до проведення лялькової вистави за мотивами сучасних українських казок для дітей дошкільного віку.

7. Проведення студентом-практикантом одну залікову гру (ігри-квести, сюжетно-рольова гра, конструктивно-будівельна гра, театралізована гра, дидактична гра, рухлива гра, інтелектуальна гра, народна тощо). (див. додаток З). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

8. Підготовка та проведення студентом-практикантом двох залікових занять з розділу чинних Освітніх програм України (вид заняття за вибором студента). (див. додаток В). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

9. Підготовка та проведення студентами-практикантами одної залікової прогулянки у першу або другу половину дня (спортивні ігри та вправи, індивідуальна робота з різних розділів програми, екскурсії, прогулянки, самостійна рухова діяльність дітей тощо). (див. додаток К). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

10. Підготовка та проведення студентом-практикантом свято або розваги для дітей дошкільного віку із залученням батьків дітей. (див додаток М). З протоколом обговорення, завіреним підписом керівника і печаткою закладу.

11. Презентація та захист результатів проходження практики на звітній конференції факультету з використанням мультимедійних засобів (слайди, фото, відео).

Додаток А

Спостереження за роботою вихователя під час організації різних видів діяльності дітей дошкільного віку (ігрової; рухової; природничої; предметної; образотворчої, музичної, театральної, літературної; сенсорно-пізнавальної, математичної; мовленнєвої; соціокультурної тощо) з подальшим аналізом за схемою.

Орієнтована схемна аналізу

Структурні компоненти	Примітка
Дата та час проведення	
Тема	
Мета	
Вступна частина	
Основна частина	
Заключна частина	
Чи були розкрито (емоційну цінність; знання та уміння; очікувальні результати)	
Висновок	

Додаток В

Підготовка та проведення студентом-практикантом двох залікових занять з розділу чинних Освітніх програм України (вид заняття за вибором студента).

Орієнтована схема

Структурні компоненти
Дата та час проведення
Тема
Постановка цілі
Актуалізація знань
Розміркування дітей
Проведення
Умовиводи
Закріплення

Додаток Д

Проведення студентом-практикантом блиц-інтерв'ю з батьками на тему: «Формування в батьків віри в можливості дитини».

Проведення Блиц-інтерв'ю (бліц) (нім. blitz – блискавка) – жанровий різновид інтерв'ю, міні-інтерв'ю, стисла енергійна розмова з джерелом інформації. Для блиц-інтерв'ю характерні невелика кількість запитань на одну тему, лаконічність, одновекторність, але водночас – завершеність і цілісність.

Орієнтовні запитання блиц-інтерв'ю з батьками на тему: «Формування в батьків віри в можливості дитини»

1 Як у Вашій сім'ї заохочуєте дитину?

2 Чи говорите дитині слова підтримки, як «У тебе все вийде», «Це було сміливо», «Ти це зложиш», «Я вірю в тебе», «Ти можеш зробити навіть те, що важко», «Що б не сталося, я люблю тебе», «Давай спробуємо разом» тощо.

3 Чи разом відвідуєте з дитиною гуртки?

4. Чи обговорюєте з дитиною як пройшов день? Чи даєте поради?

Додаток Ж

Проведення студентом-практикантом сценарію до проведення лялькової вистави за мотивами сучасних українських казок для дітей дошкільного віку.

Орієнтована схема

Дата та час _____
Тема _____
Мета _____
Вступна частина _____
Основна частина _____
Завершальна частина _____

Додаток З

Проведення студентом-практикантом одну залікову гру (ігри-квести, сюжетно-рольова гра, конструктивно-будівельна гра, театралізована гра, дидактична гра, рухлива гра, інтелектуальна гра, народна тощо).

Орієнтована схема

Предмет _____
Назва гри _____
Вікова група _____
Завдання (мета) _____
Правила _____

Ролі (за наявності)

Додаток К

Підготовка та проведення студентами-практикантами одної залікової прогулянки у першу або другу половину дня (спортивні ігри та вправи, індивідуальна робота з різних розділів програми, екскурсії, прогулянки, самостійна рухова діяльність дітей тощо).

Орієнтована схема

Структурні компоненти	Примітка
Дата та час проведення	
Тема	
Спостереження	
Трудова діяльність дітей у природі та на майданчику	
Ігри	
Індивідуальна робота з дітьми	
Самостійна діяльність дітей	
Висновок	

Додаток М

Підготовка та проведення студентом-практикантом свято або розваги для дітей дошкільного віку із залученням батьків дітей.

Поради щодо проведення свята

Сценарій свята - це своєрідний спектакль, в якому одночасно є місце і для імпровізації і творчості. Це авторська композиція, в якій відображена особиста партитура святкової події.

Тема свята - це та подія (факт, явище, дата), яке розігрується, це предмет театралізованого викладу якогось життєвого (чи казкового) матеріалу. Тему свята можна висловити однією фразою, наприклад: прихід нового року.

Сюжет (від француз, *сujet* - предмет) - предмет святкового творчості, послідовність і зв'язок опису подій в сценарії, сукупність і різноманітність подій, що лежать в основі свята, всіх його складових. Джерелом сюжету свята виступають процеси, що відбуваються в реальному світі, тому сюжет робить істотний вплив на його форму. *Сюжет* будь-якого свята передбачає зав'язку, основний розвиток ходу дії, включаючи кульмінацію і кінцівку - завершення, фінал свята. Сюжет як би наскрізна тема свята.

Сценарій як план святкової події може бути:

1. Логічність у побудові та розвитку теми. Кожен епізод сценарію має бути логічно зумовлений і пов'язаний смисловими містками з попереднім та наступними. Однак потрібно відмітити, що логічність зовсім не обов'язково повинна означати хронологічну послідовність.

2. Завершеність кожного епізоду. Сценарій завжди складається з епізодів. Кожен з них має внутрішню логіку побудови і повинен бути обов'язково завершеним, перш ніж почнеться наступний. Кожен епізод – це сценарій в мініатюрі.

3. Органічний зв'язок епізодів. Особливості драматургії масових заходів такі, що вони вимагають не лише завершеності епізодів, але й їх внутрішнього монтажу в сценаріях. Він необхідний для того, щоб сценарій не розпався на окремі частини, щоб художні твори не виглядали вставними номерами, а усні виступи не перегукувалися лише один з одним.

4. Наростання дії в її русі до кульмінації. Задана експозицією – зав'язкою дія розвивається із наростаючою силою до кульмінації, а потім йде до розв'язки. У її висхідній лінії не потрібно переходити від емоційно сильних до більш слабких епізодів.

Орієнтири щодо проведення свята для кожної вікової категорії

Молодші	25-30 хв.
Середні	30-40 хв.
Старші	40-45 хв.

Етапи підготовки і проведення свята

Організаційно-проектний	Попереднє планування заходу
Сценарій	Робота над сценарієм
Підготовчий	Попереднє ознайомлення дітей зі змістом свята
Пробний	Репетиції
Продуктивний	Проведення свята
Оцінювально-рефлексивний	Завершальна частина

Орієнтовна схема календарного планування освітньої роботи вихователя за видами дитячої діяльності та формами роботи педагога з дітьми (першу і другу половину дня)

За видами дитячої діяльності та формами роботи вихователя з дітьми

Ігрова діяльність	Різні види ігор: сюжетно-рольові, будівельно-конструктивні, драматизації, дидактичні тощо
Навчальна діяльність	Заняття з різних розділів програми (тема, програмовий зміст, матеріал, хід заняття)
Трудова діяльність	Різні види і форми праці
Комунікативна діяльність	Індивідуальні, підгрупові, колективні бесіди з дітьми на особистісні, морально-етичні теми, організація і розігрування ситуацій міжособистісного спілкування тощо
Пізнавальна діяльність	Спостереження, цільові прогулянки, екскурсії, дитяче експериментування досліди, читання художньої літератури тощо
Рухова діяльність	Рухливі ігри, елементи спортивних ігор та вправ, фізкультурні свята і розваги; прогулянки-походи за межі дитячого садка, самостійна рухова діяльність дітей тощо
Гурткова робота	Тематика гурткових занять
Індивідуальна робота з дітьми та батьками	Індивідуальна робота з дітьми з різних розділів програми (ігри, вправи, бесіди, розмови та ін. форми), індивідуальні бесіди, розмови, консультації для батьків

8. Рекомендована література

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти: (нова редакція): затв. Наказом М-ва освіти і науки, молоді та спорту України № 615 від 22.05.2012 р. // Дошкільне виховання. 2012. № 7. С. 4-19.
2. Безпека життєдіяльності дошкільника / Хмельниц. Облас. Ін-т післядиплом. Пед. освіти [та ін.; упоряд. : Л. А. Грицюк, М. І. Каратаєва]. Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2003. 239 с.
3. Білоусова Н. М. Формування особистості дитини в різних видах діяльності / Н. М. Білоусова // Вісн. Черніг. Держ. Пед. ун-ту. Сер. Пед. науки / Черніг. Держ. Пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2002. Вип. 10. С. 19-21.
4. Гавриш Н. Інтегровані заняття: Методика проведення / Наталія Гавриш. Київ : Шк. Світ, 2007. 128 с.
5. Гавриш Н. Організація освітньої діяльності в дошкільному закладі, або Як досягти балансу між традиціями та інноваціями / Н. Гавриш, К. Крутій // Вихователь-методист дошкільного закладу : Щомісячний спеціалізований журнал. 2015. № 8. С. 4-10.
6. Гранично допустиме навчальне навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності: (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 р. № 446, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 13.05.2015 р. за № 520/26965) // Дошкільне виховання: Щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків Міністерства освіти і науки України. 2015. № 7. С. 4-5 .
7. Дитина в дошкільні роки: комплексна освітня програма / автор. Колектив; наук. Керівник К. Л. Крутій. Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2016. 160 с.
8. Дитина. Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. Кер. Проекту : О. В. Огнев'юк ; авт. Кол. : Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білоskalенко [та ін.] / Мін. Осв. і науки України, Київ. Ун-т. ім. Б. Грінченка. К. : Київ. Ун-т. ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
9. Дятленко Н. Проводимо відкритий захід : крок за кроком / Н. Дятленко // Вихователь-методист дошкільного закладу : спеціаліз. Журн. 2013. № 10. С. 42-46.
10. Костянтинова О. Розвивальне середовище групових приміщень : структура і зміст / О. Костянтинова, О. Харитонович // Вихователь-методист дошкільного закладу : спеціаліз. Журн. 2013. № 11. С. 41-51.
11. Крутій К. Діяльнісна модель заняття : [авт. Концепт. Модель організації заняття] / Катерина Крутій // Дошкіл. Виховання. 2006. № 7. С. 16-19.
12. Завгородня Л. П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу / Л. П. Завгородня, С. П. Титаренко. Суми : Університетська книга, 2010. 176 с.
13. Кузьменко В. У. Розвиток індивідуальності дитини 3–7 років : [монографія] / В. У. Кузьменко; [наук. Ред. І. Д. Бех]; Нац. Пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Київ. Міськ. Пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченка [та ін.]. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. 353 с.
14. Лесик В. Проектна технологія як новий формат взаємодії з батьками / В. Лесик, О. Тесленко // Вихователь-методист дошкільного закладу : спеціаліз. Журн. 2014. № 7. С. 48-53.
15. Павелків Р. В. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного навчального закладу : навч. Посіб. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. – 296 с.
16. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : Навч. Посіб. Для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. І. Поніманська. Київ : «Академвидав», 2015. – 448 с.

17. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» : затв. Наказом М-ва освіти і науки, Молоді та спорту України від 21.05.2012 р. № 604 // Палітра педагога. 2012. № 3. С. 4-39.

18. Слободенюк Л. І. Система пошуку обдарованих дітей дошкільного віку / Л. І. Слободенюк // Психологія : зб. Наук. Пр. / Нац. Пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. Київ : 2002. Вип. 17. С. 192-195.

19. Суржанська В. А. Творчі завдання в роботі з обдарованими дітьми дошкільного віку / В. А. Суржанська // Педагогіка та психологія : зб. Наук. Пр. / Харк. Держ. Пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. Харків, 2001. Вип. 19. Ч. 1. С. 93-96.

20. Українське дошкілля. Програма для дошкільних закладів / Укл. О. І. Білан. 229 с.

Допоміжна:

1. Алексєєнко К. Створюємо документи за допомогою КОЗА Онлайн: Дошкільний заклад / К. Алексєєнко // Вихователь-методист дошкільного закладу : Щомісячний спеціалізований журнал. 2015. № 10. С. 31-39.

2. Березіна О. М. «Грайлик». Програма з організації театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі / О. М. Березіна, О. З. Гніровська, Т. А. Линник. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 56 с.

3. Богуш А. М. Наступність дошкільної і початкової ланок у системі неперервності освіти / А. М. Богуш // Наук. Зап. Сер. Педагогіка / Терноп. Держ. Пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2004. Вип. 2. С. 3-6.

4. Борщ Р. М. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості» / Р. М. Борщ, Д. В. Самойлик. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 72 с.

5. Гурковська Т. Формування самоставлення особистості дитини і роль дорослих у цьому процесі / Тетяна Гурковська // Вихователь-методист дошкільного закладу : Щомісячний спеціалізований журнал. 2016. № 1. С. 34-37.

6. Збірник ігор для дошкільнят / [упоряд. Т. Вороніна]. Київ : Шкільний світ, 2005. 127 с.

7. Каплуновська О. Сучасний погляд на патріотичне виховання: особливості організації роботи з дошкільниками / О. Каплуновська // Дошкільне виховання : Щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків Міністерства освіти і науки України. 2015. № 8. С. 8-10.

8. Кононко О. Л. Соціальна компетентність старших дошкільників: типологія та умови ефективного виховання / О. Л. Кононко // Теорет.-метод. Проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. Наук. Пр. / АПН України, Ін-т проблем виховання. Київ, 2006. Вип. 9, кн. 1. С. 211-218.

9. Коржук О. С. Чуйне ставлення вихователя до дітей як засіб налагодження педагогічної взаємодії в навчально-виховному процесі / О. С. Коржук // Вісник Інституту розвитку дитини. Вип. 34. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. С. 101-107.

10. Кочерга О. Повірте у свою дитину: [поради батькам] / Олександр Кочерга // Дошкіль. Виховання. 2004. № 3. С. 14-15.

11. Крива Н. Психолого-педагогічне проектування діяльності дошкільників як засіб комплексної реалізації освітніх завдань [Текст] / Н. Крива // Вихователь-методист дошкільного закладу : Щомісячний спеціалізований журнал. – 2015. – № 2. – С. 42-48.

12. Кузьменко В. У. Спостереження – ключ до розуміння дитини / В. У. Кузьменко, Н. Цибуляк // Дошкільне виховання : Щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків Міністерства освіти і науки України. 2015. № 12. С. 7-13.

13. Лесик В. Новий формат взаємодії з родинами / В. Лесик, О. Тесленко // Дошкільне виховання. 2015. № 3. С. 20-22.

14. Нечитайло Н. Особливий підхід до «особливих» родин: з досвіду роботи / Н. Нечитайло, І. Кваріані // Дошкільне виховання : Щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків Міністерства освіти і науки України. 2016. № 1. С. 10-13.

15. Шулигіна Р. А. Сотрудничество семьи и дошкольного образовательного учреждения в процессе воспитания детей : современный взгляд на проблему. Личность в меняющемся мире / Р. А. Шулигіна // Материалы I Международной научно-практической конференции. 17 февраля 2011 г. / Под ред. Проф. З. М. Магомедовой. Махачкала : ИП Овчинников (АЛЕФ), 2011. С. 85-90.

16. Шулигіна Р. А. Обдаровані діти в освітньому просторі сучасного навчального закладу / Р. А. Шулигіна // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія «Психолого-педагогічні науки». Ніжин : Вид-во НДУ, 2012. – № 3. – С. 56-60.

9. Інформаційні ресурси:

1. <http://www.kmu.gov.ua/control/> Урядовий портал
2. <http://www.mon.gov.ua/> Міністерство освіти і науки України
3. <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/index/> Комітет з питань освіти і науки
4. <http://don.kievcity.gov.ua/> Депаратменту освіти і науки, молоді та спорту міста Києва
5. <http://www.osvita.org.ua/> Освітній портал